

**Maharashtra Education Society's
Abasaheb Garware College (Autonomous)
Karve Road, Pune-04**

S.Y.B.A. Program in Marathi

(Faculty of Humanities)

NEP SYLLABUS

विषय : मराठी

S.Y.B.A Marathi Choice Based Credit System Syllabus

(Under National Education Policy-NEP)

To be implemented from

Academic Year 2024-25

NEP - SYBA

Sr. No	Year	Semester	Paper Number	Title of Paper	No. of Credits	Course Code
1	SYBA	3	Major 1	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग-१	4	MAR-201-MJ
			Major 2	मराठी साहित्यप्रकाराचा अभ्यास : चरित्र	4	MAR-202-MJ
			AEC (Ability enhancement Course)	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास : कौशल्य विकास	2	(MAR-201-AEC)
			Minor	नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास : नाटक	4	(MAR-241-MN)
			FP (Field Project)	ज्ञानसंस्थाना भेटी	2	(MAR-231-FP)
			VSC	भाषिक कौशल्य विकास भाग-१	2	(MAR-221-VSC)
		4	Major 1	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग-२	4	MAR-251-MJ
			Major 2	ओळख विज्ञानसाहित्याची	4	(MAR-252-MJ)
			Minor	नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास - कादंबरी	4	(MAR-291-MN)
			AEC (Ability enhancement Course)	प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्य	2	(MAR-251-AEC)
			CEP	ज्ञानसंस्थाना भेटी	2	(MAR-281-CEP)

Semester III: Major-1

MAR-201-MJ

विषयाचे शीर्षक -

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग-१

श्रेयांक - ४

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

१. वाङ्मयाच्या इतिहासाची संकल्पना, स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती समजून घेणे.
२. मध्ययुगीन कालखंडाची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे.
३. मराठी भाषा, साहित्याची कालखंडानुरूप इतिहास समजून घेणे.

Proposed outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना आणि मराठी भाषेचा उगम समजेल.
२. विद्यार्थ्यांना यादवकाळ आणि बहामनीकाळातील मराठी भाषेतील वाङ्मयनिर्मितीमागील सामाजिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून येईल.
३. महानुभाव वाङ्मय आणि वारकरी वाङ्मयाच्या प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि स्वरूप यांचे ज्ञान होईल.
४. विद्यार्थी या काळातील संतांच्या रचना समजून घेतील.
५. विद्यार्थी महानुभाव आणि वारकरी संप्रदायातील साहित्याची तुलना करतील.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	वाङ्मयेतिहास संकल्पना आणि मराठी भाषा, वाङ्मयाचा उगम १. वाङ्मयाचा इतिहास : संकल्पना आणि स्वरूप २. मराठी वाङ्मयेतिहासाचे कालखंड : स्वरूपचर्चा मराठी भाषा व वाङ्मयाचा उगम (कोरीव लेख आणि ग्रंथ या साधनांच्या आधारे)	१	१५
२	यादवकाळ आणि बहामनी काळातील वाङ्मयनिर्मिती १. या काळातील सामाजिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी २. महानुभाव वाङ्मय : अ) महानुभाव वाङ्मय : प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि स्वरूप ब) महानुभावांचे गद्य ग्रंथ : लीळाचरित्र, स्मृतीस्थळ, दृष्टान्तपाठ क) महानुभावांचे पद्य ग्रंथ : महदंबेचे धवळे, साती ग्रंथ	१	१५
३.	वारकरी वाङ्मय : प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि स्वरूप (संत ज्ञानेश्वर, संत नामदेव, संत चोखामेळा, संत एकनाथ, शेख महंमद)	१	१५
४.	मुकुंदराज, नृसिंहसरस्वती, दासोपंत, फादर स्टीफन्स, ब्रह्मगुणदास : वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप	१	१५

संदर्भ ग्रंथ

१. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड १ ते ८ , महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
२. यादवकालीन मराठी, शं. गो. तुळपुळे
३. महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय, शं. गो. तुळपुळे
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, ह. श्री. शेणोलीकर
५. मराठी संतवाणीचे मंत्राक्षरत्व, ह. श्री. शेणोलीकर
६. मध्ययुगीन मराठी नाथसंप्रदायिक साहित्य संशोधनाच्या काही दिशा, र. रा. गोसावी
७. चक्रपाणि : आद्य मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी, रा. चिं. ढेरे

Semester IV: Major I

विषयाचे शीर्षक -

MAR-201-MJ मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग-२ श्रेयांक - ४

• अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

१. वाङ्मयाच्या इतिहासाची संकल्पना, स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती समजून घेणे.
२. मध्ययुगीन कालखंडाची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे.
३. मराठी भाषा, साहित्याची कालखंडानुरूप इतिहास समजून घेणे.

• Proposed outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगातील इ.स. १६०० नंतरच्या काळातील साहित्यप्रकारांची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना शिवकाळ आणि पेशवेकाळातील मराठी भाषेतील वाङ्मयनिर्मितीमागील सामाजिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून येईल.
३. विद्यार्थ्यांना संत तुकाराम आणि संत रामदास यांच्या वाङ्मयाच्या प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि स्वरूप यांचे ज्ञान होईल.
४. विद्यार्थ्यांना बखर वाङ्मयाच्या प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि स्वरूप यांचे ज्ञान होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	शिवकाळ आणि पेशवे काळातील वाङ्मयनिर्मिती १. या काळातील सामाजिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी २. संत तुकाराम : वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप ३. संत रामदास : वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप	१	१५
२	पंडित आणि शाहिरांची वाङ्मयनिर्मिती १. पंडिती वाङ्मय : प्रेरणा, प्रवृत्ती, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये मुक्तेश्वर, वामनपंडित, रघुनाथपंडित, मोरोपंत २. शाहिरी वाङ्मय : प्रेरणा, प्रवृत्ती, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये अनंत फंदी, परशराम, राम जोशी, प्रभाकर, होनाजी बाळा	१	१५
३.	बखर आणि गद्य वाङ्मयनिर्मिती १. बखर वाङ्मय : प्रेरणा, प्रवृत्ती, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये सभासदाची बखर, शिवछत्रपतींचे सप्तप्रकारणात्मक चरित्र, शिवदिग्विजय, पानिपतची बखर, भाऊसाहेबांची बखर २. आज्ञापत्र	१	१५
४	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य (१,२,३ घटकांवर आधारित)	१	१५

• संदर्भ ग्रंथ :

१. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड पहिला, ल. रा. पांगारकर
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, भाग १, पूर्वार्ध आणि उत्तरार्ध, अ. ना. देशपांडे
३. पाच भक्तीसंप्रदाय, र. रा. गोसावी.
४. नाथ संप्रदाय : उदय व विकास, प्र. न. जोशी
५. श्रीविठ्ठल : एक महासमन्वय, रा. चिं. ढेरे
६. वारकरी पंथाचा इतिहास, शं. वा. दांडेकर, ७. ओवी ते लावणी, श्री. रं. कुलकर्णी

Semester III: Major II

MAR-202-MJ

विषयाचे शीर्षक -

मराठी साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - चरित्र

श्रेयांक - ४

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. चरित्र या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
२. चरित्र या साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
३. नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.

• **Proposed outcomes :**

१. विद्यार्थ्यांना चरित्र या साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना चरित्र या साहित्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये माहिती होतील.
३. विद्यार्थी चरित्र या साहित्यप्रकारांमधील तुलना करतील
४. विद्यार्थ्यांमध्ये चरित्र लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	चरित्र साहित्यप्रकाराची ओळख : १. चरित्र : स्वरूप व संकल्पना २. चरित्र : वैशिष्ट्ये ३. चरित्र : वाटचाल	१	१५
२	नेमलेली साहित्यकृती - १. द अल्केमिस्ट २. एक होता कार्व्हर	३	४५

- **उपक्रम :** कोणत्याही एका आवडीच्या चरित्र / आत्मचरित्राचे परीक्षण करणे.

Semester IV: Major II

MAR-202-MJ

विषयाचे शीर्षक -

ओळख विज्ञानसाहित्याची

श्रेयांक - ४

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्याची ओळख करून देणे.
२. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्यप्रकाराचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून देणे.
३. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्य या साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
४. विद्यार्थ्यांना नेमलेली साहित्यकृती अभ्यासण्यासाठी मदत करणे.
५. विद्यार्थ्यांना नेमलेल्या साहित्यकृतीचे वैशिष्ट्ये समजावून देणे.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये नेमलेल्या साहित्यकृतीचे विश्लेषण करता येण्याची क्षमता निर्माण करणे.

• Proposed outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्याची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्याची वैशिष्ट्ये माहिती होतील.
३. विद्यार्थ्यांना विज्ञानसाहित्याची आणि इतर साहित्यप्रकाराची तुलना करतील
४. विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञानसाहित्याची लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञानसाहित्याचे विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	विज्ञान साहित्यप्रकाराची ओळख : १. विज्ञानसाहित्य : स्वरूप व संकल्पना २. विज्ञानसाहित्य : प्रकार आणि वैशिष्ट्ये ३. विज्ञानसाहित्याची वाटचाल	१	१५
२	नेमलेली साहित्यकृती -	३	४५

- **उपक्रम:** कोणत्याही एका आवडीच्या विज्ञानसाहित्याचे परीक्षण करणे किंवा विज्ञानकथेच्या वैशिष्ट्यांनुसार विज्ञानकथा लिहिण्याचा प्रयत्न करणे.

Semester III: Minor I

(MAR-241-MN)

विषयाचे शीर्षक -

नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास - नाटक

श्रेयांक - ४

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. नाटक या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
२. नाटक या साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
३. नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.

• **Proposed outcomes :**

१. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये माहिती होतील.
३. विद्यार्थी नाटक आणि एकांकिका या साहित्यप्रकारांमधील तुलना करतील.
४. विद्यार्थ्यांमध्ये नाटकाचे अभिवाचन करण्याची क्षमता निर्माण होईल.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये नाटकाचे सादरीकरण करण्याची क्षमता निर्माण होईल.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये नाटक लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.
७. विद्यार्थ्यांमध्ये नाटकाची समीक्षा लिहिण्याची क्षमता निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	नाटक या साहित्यप्रकाराची ओळख : १. नाटक : स्वरूप व संकल्पना २. नाटक : प्रकार आणि वैशिष्ट्ये ३. नाटक : वाटचाल	१	१५
२	नेमलेली साहित्यकृती -	३	४५

- **उपक्रम:** कोणत्याही एका आवडीच्या नाटकाचे त्याच्या वैशिष्ट्यांसहित परीक्षण करणे. किंवा कोणत्याही एका नाटकातील संवादाचे अभिवचन करणे किंवा सादरीकरण करणे.

Semester IV: Minor I

(MAR-291-MN)

विषयाचे शीर्षक -

नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास - कादंबरी

श्रेयांक - ४

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरी या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
२. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरी या साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
३. नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.
४. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरीचे अभिवाचन करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरीचे परीक्षण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.

• Proposed outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना कादंबरी या साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना कादंबरी या साहित्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये माहिती होतील.
३. विद्यार्थी 'कथा' आणि 'कादंबरी' या साहित्यप्रकारांची तुलना करतील.
४. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरीचे अभिवाचन करण्याची क्षमता निर्माण होईल.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरी लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरीची समीक्षा लिहिण्याची क्षमता निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	कादंबरी साहित्यप्रकाराची ओळख : १ कादंबरी : स्वरूप व संकल्पना २ कादंबरी : प्रकार , घटक आणि वैशिष्ट्ये ३ कादंबरी : वाटचाल	१	१५
२	नेमलेली साहित्यकृती -	३	४५

- **उपक्रम:** कोणत्याही एका आवडीच्या कादंबरीचे त्याच्या वैशिष्ट्यांसहित परीक्षण करणे. किंवा कोणत्याही एका कादंबरीतील एका घटनेचे अभिवाचन करणे.

Semester III: AEC

(AEC-201-MAR)

AEC- Ability Enhancement Course

विषयाचे शीर्षक -

साहित्यप्रकारचा अभ्यास व उपयोजित लेखन कौशल्ये

श्रेयांक - २

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- १ साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
- २ साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
- ३ नेमलेल्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.

• Proposed outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.
२. विद्यार्थ्यांना साहित्यप्रकाराचे प्रकार आणि घटक माहिती होतील.
३. विद्यार्थी विविध साहित्यप्रकारांमधील तुलना करतील
४. विद्यार्थ्यांमध्ये लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	साहित्यप्रकाराची ओळख साहित्यप्रकार : स्वरूप व संकल्पना मराठी भाषिक संज्ञापन कौशल्ये भाषा आणि व्यक्तिमत्त्व विकास लोकशाही जीवनातील जीवनव्यवहार आणि प्रसारमाध्यमे	१	१५
२	प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन वृत्तपत्रासाठी बातमीलेखन आणि मुद्रितशोधन नभोवाणीसाठी भाषणाची संहितालेखन दुरचित्रवाणीसाठी- माहितीपटासाठी संहितालेखन कथेचे माध्यमांतर	१	१५

- **उपक्रम:** कथेच्या कोणत्याही एका प्रकारामधील आवडीच्या कथा प्रकाराचे लेखन करतील.

संदर्भग्रंथ:

१. सायबर संस्कृती, डॉ. रमेश वरखडे
२. उपयोजित मराठी, संपादक डॉ. केतकी मोडक, संतोष शेणई, सुजाता शेणई
३. संगणक, अच्युत गोडबोले, मौज प्रकाशन, मुंबई
४. इंटरनेट, डॉ. प्रबोध चोबे, मनोरमा प्रकाशन, मुंबई
५. व्यावहारिक मराठी, डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
६. व्यवहारिक मराठी, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे.

७. व्यवहारिक मराठी, डॉ.कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रेय पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.
८. व्यवहारिक मराठी, डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन.
९. व्यवहारिक मराठी, डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
१०. मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन, प्रा. सुहासकुमार बोबडे
११. डॉ. गंधे रविराज : माध्यमरंग, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई, २५ डिसेंबर २०१८.
१२. बोराले योगेश : सोशल मीडिया, अथर्व प्रकाशन, जळगाव.

Semester IV: AEC

(AEC-291-MAR)

AEC- Ability Enhancement Course

विषयाचे शीर्षक -

प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये

श्रेयांक - २

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. प्रसारमाध्यमांचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
२. प्रसारमाध्यमे या लेखनप्रकाराची वाटचाल समजून घेणे.
३. नवसमाजमाध्यमांचे स्वरूप, संकल्पना आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
४. नवसमाजमाध्यमांसाठी लेखनाचे स्वरूप समजून घेऊन त्याचा अभ्यास करणे.

• Proposed outcomes :

- १ विद्यार्थ्यांना प्रसारमाध्यमांची ओळख होईल.
- २ विद्यार्थ्यांना विविध प्रसारमाध्यमांची वैशिष्ट्ये माहिती होतील.
- ३ विविध समाजमाध्यमांसाठी लेखन करताना कोणती दक्षता घ्यावी, याचे ज्ञान होईल.
- ४ विद्यार्थी पारंपारिक आणि नवसमाजमाध्यमे यांच्यामध्ये तुलना करतील.
- ५ विद्यार्थ्यांमध्ये प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन करण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१.	प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन : १. पारंपारिक प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन : अ. वृत्तपत्र ब. आकाशवाणी क. दूरदर्शन	१	१५
२	२. नवसमाजमाध्यमांसाठी लेखन : अ. फेसबुक ब. ट्विटर क. ब्लॉग	१	१५

- **उपक्रम:** विद्यार्थी त्यांना आवडतील त्या समाजमाध्यमांसाठी लेखन करतील. उदा. वृत्तपत्र, ब्लॉग, फेसबुक इ.

संदर्भग्रंथ:

१३. सायबर संस्कृती, डॉ. रमेश वरखडे
१४. उपयोजित मराठी, संपादक डॉ. केतकी मोडक, संतोष शेणई, सुजाता शेणई
१५. संगणक, अच्युत गोडबोले, मौज प्रकाशन, मुंबई
१६. इंटरनेट, डॉ. प्रबोध चोबे, मनोरमा प्रकाशन, मुंबई
१७. व्यावहारिक मराठी, डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
१८. व्यवहारिक मराठी, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे.

१९. व्यवहारिक मराठी, डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रेय पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.
२०. व्यवहारिक मराठी, डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन.
२१. व्यवहारिक मराठी, डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
२२. मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन, प्रा. सुहासकुमार बोबडे
२३. डॉ. गंधे रविराज : माध्यमरंग, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई, २५ डिसेंबर २०१८.
२४. बोराटे योगेश : सोशल मीडिया, अथर्व प्रकाशन, जळगाव.